

III.

Великийтъ Петъръ не ся задоволи само съ тая касапница що потопи властъта му въ кръвь. Той като затвори виновната си сестра подъ вѣченъ затворъ, царува самъ въ обширната джржава, която при сичкитъ сасипи на насилиствено владѣние и на размирствата, ся утвѣрди прѣди врѣме. Свойтъ характеръ, който имаше сѫврѣменно твѣрдостъта на злодѣянietо и това на управлението, не ся забави да ся открие въ всичкото си варварско своеволие отъ поведението си къмъ първата негова сѫпруга и негови чада.

«Императрицата Евдоксия Феодорова,» казва чиновникътъ на царътъ, «първа сѫпруга на Велики Петъръ, бѣше безъ противорѣчие, най несчастливата царица въ своето врѣме. Най отдалеченната история обема малко примѣри на едно подобно несчастие както нейното; отъ сѫбиранietо си съ царътъ нейниятъ животъ, не бѣше освѣнь едно жрилице отъ трагически приключения.

«Тя ся роди въ Москва на 8 Йуния 1670. Баща ѝ, на име Феодоръ Абраамовичъ Лапукинъ, бѣше твѣрдѣ богатъ и принадлежеше на най древното дворянство отъ голѣмото херцеговство на Новогородъ. Чрѣзъ своята хубостъ, тя ся одостои отъ прѣпочтенietо на царътъ отъ много други съ стотинъ млади и благородни дѣвойки които бѣхъ прѣложени и прѣставяни на царътъ, когито сѫвѣтътъ бѣше рѣшилъ вѣки за благосклонно да ся ужени.

«Въ това врѣме такжъ бѣше обичаятъ въ Руссия; щомъ царътъ стигняше на возрастъ за женение, най добритѣ дѣвойки отъ джржавата ся сѫбираха въ голѣмата зала на Московскиятъ палатъ. Стопанитѣ отъ благородните фамилии го имаха за честь да испратятъ, отъ сичкитъ провинции, своите дѣщери въ Москва, за да може царътъ, като ги изгледа сичкитъ, да избере тѣзи която му ся понарави повече. Въ такова едно подобно сѫбрание бѣше когито царътъ, Великий Петъръ, като изреди и изгледа сичкитъ многочисленни Русски благородни дѣвойки, ся провѣзгласи съ